N°. 77. 1849.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 28 Junij.

Besturen en Administratien.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad VLISSINGEN brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

Dat de Raad, in aanmerking nemende dat, terwijl onderscheidene Plaatsen in ons Vaderland door eene vreesselijke ziekte geteisterd worden, de gezondheids-toestand van de Inwoners dezer stad gelukkig tot dusverre niets te wenschen overlaat, maar dat uit dien hoofde ook alles zoo veel mogelijk behoort vermeden te worden, wat daarop van eenen ongunstigen invloed zou kunnen zijn, — heeft goedgevonden te bepalen, dat de gewone KERMIS of JAARMARKT, in den loop van de maand Julij aanstaande, geen voortgang zal hebben.

Door bovenstaande Advertentie moet die van den 5 Junij ll., waarbij van het houden der KERMIS wordt kennis gegeven, als vervallen worden beschouwd.

Vlissingen, den 16 Junij 1849.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. W. CALLENFELS.
Ter ordonnantie van Hun Edel Achtbare,
S. VAN DER SWALME, Secretaris.

REVACCINATIE.

De COMMISSIE ter Revaccinatie verwittigt den Inwoners van *Middelburg*, dat zij hare laatste zitting houden zal in het *Burger-Weeshuis*, op Zondag den 1 Julij aanstaande, des namiddags tusschen vijf en zes ure, waarom zij nog eene algemeene oproeping doet aan Inwoners van de Binnen- en Buitenwijken der Stad, die mogten verlangen de Revaccinatie te ondergaan.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 27 Junij.

Bij besluit van den 22 junij jl., heeft Z. M. goedgevonden: 1. te bepalen, dat de tot hiertoe bij het departement van binnenlandsche zaken bestaande afzonderlijke afdeeling nationale nijverheid, wordt opgeheven, en dat de werkzaamheden dezer afdeeling zullen behooren te worden vereenigd met eene andere der bij dat departement ingestelde afdeelingen; 2. als een gevolg dezer opheffing en vereeniging, met ingang van den 1 october aanstaande, onder dankbetuiging voor hunne bewezen diensten, tijdelijk uit hunne betrekkingen bij het departement van binnenlandsche zaken eervol te ontslaan de heeren: mr. *J. Bakker Korff*, referendaris; *J. P. Scholten van Aschat*, commies; *J. F. Schlosser* en *A. Geijaars*, adjunct-commiesen, en *T. Peereboom*, 1ste klerk, en zulks onder toekenning van wachtgeld.

Bij koninklijke besluiten is vergunning verleend aan den majoor der genie jhr. *J. G. W. Merkes van Gendt*, adjudant van Z. M., tot het aannemen en dragen der versierselen van de ridder-orde van het Zwaard, hem door Z. M. den koning van Zweden geschonken; en aan den heer mr. *L. A. van Lightevelt*, minister van buitenlandsche zaken, gelijke vergunning van de versierselen der orde van het legioen van eer, hem door den president der Fransche republiek geschonken.

— De heer mr. *D. van Eck* is, door Z. M., bij besluit van 21 junij ll. op verzoek eervol ontslagen als secretaris der gemeente Biggekerke.

— De *Toekomst* meldt, dat er op last der regering door een der hoofd-ambtenaren bij de rekenkamer aan den ministerraad een wets-ontwerp ter beoordeeling is gezonden, regelende de comptabiliteit. Bij dit wets-ontwerp zouden alle overschrijvingen verboden zijn, doch er wordt bij elk ministerie eene groote som voor onvoorziene uitgaven voorgesteld. Zou deze in den nood niet mogt voorzien, kunnen de ministers, als de Staten-Generaal niet vergaderd zijn, de hoofdstukken der begrooting verhoogen, om die nader door eene wet kracht te doen erlangen. De ministers zijn voor het gebruik en misbruik dier gelden persoonlijk verantwoordelijk gesteld.

— Volgens brief gekomen van Shetland, den 18 dezer, door den kapitein van het hospitaalschip der Hollandsche haringvloot, bevond zich een klein gedeelte dier vloot op de Baal; ook arriveerde dien dag de stoomboot CERBERUS. De gezondheid der visschers was bevredigend. Van de overigen vernam men niets. De visscherij was niet gunstig, wordende uitgeschreven aan de koude, die om de Noord heerschte. Zoo ver men wist, was door de weinige gevischt hebbende schepen nog slechts ½ ton gevangen, zoodat de vrees voor zoute haring ongegrond is.

— Zr. Ms. brik DE SNEEUWER, kapit.-luitenant *Bruining*, is den 25 dezer een kruistogt gaan doen in de Noordzee, en Zr. Ms. korvet SUMATRA, kapit.-luitenant *'t Hooft*, zal met het eerste springtij van Hellevoetsluis naar Vlissingen verzeilen.

— In de algemeene jaarlijksche vergadering der *maatschappij van Nederlandsche letterkunde*, te Leyden den 21 dezer gehouden, zijn onder anderen tot leden benoemd de heeren *H. G. Jansen*, predikant te O. L. Vrouwepolder, en *A. Niermeijer*, predikant te 's Heer-Arendskerke.

— De koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage heeft dezer dagen eene, voor de beoefenaren onzer geschiedenis, zeer belangrijke aanwinst gedaan, in den aankoop namelijk van twee Fransche handschriften, waarvan het eene bevat een' analytischen, chronologisch gerangschikten catalogus van 2,509 oorkonden en stukken betrekkelijk de geschiedenis, zoo staatkundige als administrative der Nederlanden, welke in de koninklijke bibliotheek te Parijs in handschrift aanwezig zijn. Deze stukken hebben betrekking tot de 16de en 17de eeuwen. Het tweede handschrift bevat een' soortgelijken catalogus van 670 stukken, welke, in handschrift, in de overige bibliotheken van Parijs bewaard worden. Zij omvatten de 7de, 9de, 11de tot de 18de eeuw. Achter ieder nommer is de juiste plaats opgegeven, waar die stukken in de verschillende bibliotheken te vinden zijn.

— Z. Exc. de vice-admiraal *Lucas* is gisteren, met de stoomboot *de Stad Vlissingen*, in die vesting terug gekomen.

— Te Leyden is den 23 junij tot doctor in de beide regten gepromoveerd de heer *T. A. Lambrechtsen*, van Middelburg, na verdediging van een specimen jur. inaugurale *de Societate mutua*.

Bij gunstig weder zullen de muziekanten der dienstdoende schutterij, morgen (donderdag) avond van 7 tot 8½ ure, muziek maken in het Schuttershof van *St. Sebastiaan*.

Oost-Indische Kolonien.

Batavia 25 april. Hier ter stede is veel sensatie verwekt door anonyme brieven, die in het paleis, het residentshuis en op andere plaatsen gevonden zijn, en waarin de gouverneur-generaal over verscheidene punten gegispt wordt, terwijl zij eindigen met eene bedreiging, dat men hem bij de eerste gelegenheid zal doodschieten. Men hield die brieven voor het werk van een of anderen persoon, die in eene aanvraag om een ambt of gunst is teleurgesteld.

— Baldadigheden gepleegd in straat Sunda en op de eilanden aan de zuid-westkust van Java, hadden bij de bevolking en het bestuur van de residentie Bantam vrees doen ontstaan voor het aanwezig zijn van zeeroovers, en het gouvernement doen besluiten derwaarts te bestemmen Zr. Ms. stoomschip ONRUST. Na Anjer, Tjieringien, het Prinsen-eiland, het Klapper-eiland en het Trouwers-eiland te hebben aangedaan en onderzocht, is de ONRUST teruggekeerd ter reede van Batavia, zonder iets omtrent het aanwezen van zeeroovers te hebben kunnen vernemen, of eenig verdacht vaartuig te hebben ontmoet.

Particuliere brieven uit Batavia melden dat de aanstaande koffij-oogst door den hevigen West-Mousson sterk is benadeeld. In de Preanger-regentschappen is de bloesem van de meeste boomen afgeslagen en men gelooft dat op de gouvernementsgronden, drie vierde van den oogst zal verloren zijn. In het Solosche is het eenigzins beter en in het Malangsche [illegible] (zaad) aanmerkelijk geleden, zoodat van den aanstaanden voorraad weinig goeds te verwachten is. De Oosthoek is echter grootendeels tegen nadeel bewaard gebleven. Thee gaat hoe langer hoe meer achteruit en zal waarschijnlijk geheel worden ingetrokken, zoodra het gouvernement tot vernietiging der contracten bij magte is.

Nog meldt een particulier schrijven van daar, dat de slechte suiker-oogst van het verleden jaar en de schaarste van geld, veroorzaakt door het terugtrekken der alhier geplaatste Europesche kapitalen, aan verscheidene suikerfabriekanten groote moeijelijkheden berokkenen in het bekomen der noodige fondsen tot bewerking van hun product, doordien een aantal contracten van consignatie-inkoop, die geexpireerd waren, niet worden hernieuwd.

Volgens een brief uit Batavia van 25 april, moet het getal gesneuvelden en gewonden bij de expeditie naar Balie ongeveer 300 bedragen. Toen de kommandant van het 13de bataillon gekwetst werd, en zijne troepen niet kon aanvoeren, trok de generaal *Michiels* zijn degen, en voerde dat bataillon aan; onder den uitroep: „Voorwaarts kameraden, volgt mij!" De generaal was overal in het heetst van het gevecht, doch bleef ongedeerd, schoon een geweerkogel een gedeelte van eene zijner epauletten wegnam.

Bij gelegenheid dezer expeditie heeft men geen vrouw of kind der inboorlingen gezien, welke dus vermoedelijk naar het binnenland gezonden waren.

— In den nacht van den 13 op den 14 januarij heeft de 2de luitenant *Hausler*, civiel gezaghebber der districten Bekompay en Doesson in de bovenlanden der residentie Borneo's Zuid- en Oostkust, naar het schijnt ten gevolge eener niet goed overlegde handeling, het leven verloren. In den avond van den 13 was in de nabijheid van de benting een klein inlandsch feest, hetwelk de gezaghebber bijgewoond, doch reeds verlaten had, toen aldaar zekere hadji *Mohamad Arip*, ketib van Marabahan, met zijnen zoon en schoonzoon, aankwam, met het doel, om eenen inwoner van de Doesson te noodzaken, hem voor schuld te volgen, onder voorgeven, dat hij zich door de vlugt aan derzelver betaling trachtte te onttrekken. Dit was oorzaak van eenige opschudding, bij welke wapenen ontbloot en met dezelven gedreigd werd. De gezaghebber dit vernomen hebbende, begaf zich naar de plaats van het voorgevallene, doch trof den genoemden hadji daar niet meer aan, waarop hij zich naar zijne woning begaf ten einde hem over zijn gedrag te onderhouden.

Aldaar aangekomen, werd hij onmiddelijk door den hadji onder het roepen van „amok" aangevallen, waarbij zich terstond een aantal andere gewapenden voegden.

Hierdoor ontstond in de duisternis een gevecht, in hetwelk de gezaghebber, naar men veronderstellen moet, het leven heeft verloren, zijnde het lijk later niet teruggevonden en daarvan geen spoor meer te vinden geweest. De vier inlandsche policie-bedienden, die den gezaghebber vergezelden, hebben zich, na eenige wonden te hebben bekomen, met de vlugt gered, met achterlating van den gezaghebber, die in het begin van het gevecht reeds was nedergestort.

Toen den volgenden ochtend de plaats van het voorgevallene onderzocht werd, was de woning ledig en van den verslagene niets meer te ontdekken; slechts eenige sporen van bloed werden opgemerkt in de rigting naar den oever der nabijgelegene rivier.

Deze misdaad wordt toegeschreven aan wrok jegens den gezaghebber, die den genoemden hadji reeds meermalen in zijne pogingen, om zich ten koste der Dajaksche bevolking te verrijken, had tegengegaan. Hij heeft zich, zoo als weldra vernomen werd, verwijderd naar de op gouvernements-grondgebied gelegene Campong Aijoe, eene plaats, alwaar zich vele wederspannige Bekompeijers verzameld hebben, en welke het toevlugtsoord was geworden van allen die zich schuldig gevoelden en zich tegen de bedoelingen van het gouvernement wenschten te verzetten. Weinige dagen na de ontvangst van dit berigt is de gouverneur van Borneo en onderhoorigheden met Zr. Ms. stoomschip ONRUST naar Borneo's Zuid- en Oostkust gestevend, ten einde, na te Banjermassing een detachement militairen te hebben opgenomen, naar Aijoe, zijnde gelegen op 46 mijlen van de monding der rivier, te stoomen, de schuldigen zoo mogelijk op te vatten en de wederspannige kampong te tuchtigen.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 23 junij.* De graaf en gravin van Neuilly, vergezeld door de hertogen van Nemours en Aumale en hunne gemalinnen, bragten eergisteren een bezoek aan de koningin, op het paleis van Buckingham. De voormalige koning en koningin der Franschen hebben kapitein *Paul*, gezagvoerder op de stoomboot *Express*, die hen in februarij 1848, te midden van zeer stormachtig weder, van Havre naar Engeland overvoerde, eene smaakvolle en kostbare zilveren vaas en deksel, met een toepasselijk opschrift, ter gedachtenis aan die treurige en gevaarvolle dagen doen toekomen.

— Men verzekert dat de heer *Ledru-Rollin* over Ostende in deze hoofdstad is aangekomen, en met veel moeite de nasporingen der Fransche policie is ontkomen.

— Van het vasteland van Indië zijn tijdingen tot 7 mei ontvangen. Overal heerschte rust, behalve in [illegible] waar een pretendent naar den troon onlusten te weeg had gebragt. De brigadier *Onslow* heeft de oproerlingen op de vlugt gejaagd, maar zelf het leven verloren. — Door den keizer van China is geweigerd de stad Canton voor Engelsche onderdanen open te stellen, [illegible] bonden had. Als reden is opgegeven dat de keizer niet kan bewilligen in iets waartegen de geheele bevolking zich verzet.

Men verneemt, dat de Engelsche gouverneur instructien van lord *Palmerston* heeft, om voorloopig niets anders te doen, dan zijn lordschap kennis te geven van de schending van het traktaat.

De gouverneur heeft bepaald, dat geene Britsche onderdanen voor het tegenwoordige moeten pogen de stad binnen te dringen; de meeste oorlogschepen die er lagen, zijn naar andere maritieme stations verzeild. De Chinezen hebben van hunne zijde aanstalten tot verdediging gemaakt.

Dr. Bowring heeft den 13 april te Canton zijne functien als Britsch consul-generaal aanvaard.

Duitschland. *Weenen 21 junij.* Het Russische leger, hetwelk op 80,000 man wordt begroot, onder bevel van den veldmaarschalk vorst *Paskewitz*, en hetwelk verdeeld is in vier hoofd-afdeelingen, aangevoerd door de generaals *Rüdiger*, *Grabbe* en *Rüdiger*, is den 17 en 18 de Hongaarsche grenzen overgetrokken. Den 18 heeft de genoemde veldmaarschalk zijn hoofdkwartier in [illegible] gevestigd. De reserven, onder de generaals [illegible], blijven voorloopig in Gallicie, doch aan de grenzen.

Uit het zuiden wordt gemeld, dat de Hongaren uit Peterwaradin Neusatz tot een puinhoop hebben geschoten; dat die plaats daarop door de [illegible] is verlaten, doch dat de ban van Croatie [illegible], met achterlating van de noodige strijdkrachten, om de genoemde vesting van nabij gade te slaan, met het gros van zijn leger noordwaarts is opgerukt, om de Hongaren bewesten de Theisz op te zoeken en slag te leveren.

Frankfort 24 junij. De Pruissen, die Manheim hadden bezet, zijn dadelijk verder opgerukt, en indien zich nog opstandelingen tusschen de beide Pruissische korpsen mogten bevinden, zoude het dezen, naar het schijnt, moeijelijk vallen om te ontkomen. Men rekende de geregelde krijgsmagt, die tegenover de opstandelingen in Baden stond, op niet minder dan 50 à 60,000 man, en alzoo als genoegzaam om den opstand in het zuiden des lands krachtdadig te bedwingen.

— Nagenoeg al de leden der Duitsche nationale vergadering hebben Stuttgardt verlaten, en de meerderheid van hen wilde den 25 dezer de zittingen te Karlsruhe voortzetten, waartoe hun nu, na de beslissende zegepraal der Pruissen, de gelegenheid ook wel zal benomen zijn. Het regentschap was reeds vooruit gereisd. De rust te Stuttgardt is ongestoord gebleven.

Keulen 24 junij. De prins van Pruissen heeft eergisteren de Badensche insurgenten bij Waghausel verslagen, het korps van den generaal *von der Gröben* is bij Ladenburg en Manheim over de Neckar getrokken; Manheim is door de reserve-divisie en reserve-kavallerie bezet, en Heidelberg door de generaals *von Schack* en *von [illegible]*. Verscheiden Badensche militairen, als mede de vroegere afgevaardigde *von Trutschler*, zijn gearresteerd.

Manheim is zonder slag of stoot ingenomen. Nadat *Mieroslawsky*, met het grootste deel zijns legers, het Pruis-

sische korps onder den generaal *von Hirschfeld* was te gemoet getrokken, weigerde het tweede dragonder-regement te gehoorzamen aan het bevel om naar Schmetzinger op te breken; dit voorbeeld werd door de te wapen geroepen burgers gevolgd, en zoo gemaakte de stad, zonder eenig gevecht, van de insurgenten bevrijd. De Pruissen zijn overal met luid gejuich door de burgers ontvangen, maar weldra verder getrokken, om de insurgenten in den rug aan te tasten.

Italie. — Volgens tijdingen uit het leger hebben de Romeinen achter de bres, welke door het Fransche geschut in den wal gemaakt is, een anderen wal opgeworpen, die veel beter weerstand biedt aan de kogels dan de voorste. Intusschen beweert men dat in de stad zelve oneenigheid heerscht en dat van de driemannen alleen *Mazzini* wil voortgaan met het bieden van een wanhopigen tegenstand. Hij wordt ondersteund door *Garibaldi* en de 20,000 avonturiers, waarover deze generaal het bevel voert. Men zegt, dat generaal *Oudinot* van deze troepen heeft doen voorstellen om naar Algerie te gaan, waar zij dan als een legioen van vreemdelingen zouden georganiseerd worden, met behoud van den graad, welken zij thans te Rome bezitten. Zij hebben dit aanbod van de hand gewezen.

De Napelsche troepen zijn de grenzen gepasseerd en bezetten Frosinone en Veroli.

Latere Tijdingen.

Den 21 dezer, des avonds ten 11 ure, hebben de Franschen eindelijk eene eerste bestorming tegen Rome beproefd, die het gevolg had dat twee bastions zijn ingenomen. De telegrafische tijding die dit gebeurde overbrengt maakt echter geene melding dat de inneming der stad het onmiddelijk gevolg van dezen aanval geweest is, maar meldt slechts dat de operatien met het beste gevolg worden voortgezet, terwijl men daaruit moet besluiten, dat nieuwe bestormingen zullen noodig zijn om den tegenstand der Romeinen te overwinnen. De generaal *Oudinot* meldt in zijn telegrafisch berigt, dat zijne troepen [illegible] betrekkelijk verlies, deze verovering hebben tot stand gebragt. Uit bijzondere berigten verneemt men, dat de werping van bommen in de stad de bevolking *zeer* verbitterde, en dat dezelve reeds tot driemalen voornemens heeft aan den dag gelegd, die weinig geruststellend zijn voor zekere personen; het oogenblik kon (volgens een dier berigten) wel eens niet ver af zijn dat de razernij den toorn verving, en geen menschelijke magt de rampen zou kunnen keeren die als dan zouden volgen; dan zou de hoofdstad der Christenheid ophouden te bestaan, en slechts beken bloeds, puinhoopen en lijken zouden hare plaats aanwijzen.

Sedert 11 junij begonnen in Rome de levensmiddelen uiterst schaars te worden, men vreesde voor gebrek aan meel; de bakkers mogten op strenge straf niet dan een zeker gewigt brood aan bijzondere personen afleveren, en de koopers werden bij overtreding met gelijke straf bedreigd. Onder zoodanige omstandigheden begon de nationale vergadering over het ontwerp van staats-regeling te beraadslagen!

Alessandria is door de Oostenrijkers ontruimd. De *Concordia* verzekert, dat onder de vredes-voorwaarden behoort, dat Sardinie eene gewapende neutraliteit zou bewaren; eenige additionele artikelen moeten geheim worden gehouden.

De dood van koning *Karel Albert*, die dan eens gemeld, en dan weder is tegengesproken, wordt door eene telegrafische depeche uit Bajonne officieel bevestigd.

De *Opinione* van Turin behelst eene zeer opmerkelijke tijding uit Venetie van 14 junij, volgens welke de Oostenrijkers het beleg zouden hebben opgebroken, om zich naar Frioul en tot Triest op marsch te begeven, ten einde eene Hongaarsche leger-afdeeling, die in aanmarsch was, tegen te houden. Dit berigt vordert echter nadere bevestiging.

Wegens de overgave van Ancona, door de Weener dagbladen vermeld, zwijgen de Italiaansche tijdingen.

Er heeft een gerucht geloopen over eene zamenzwering die te Rome zou zijn ontworpen en te Civita-Vecchia zou hebben moeten in uitvoering gebragt worden; zij zou hebben bestaan om de Fransche bezetting te overrompelen, de magazijnen af te snijden en de toevoer uit Frankrijk te beletten. Het complot is ontdekt en eenige verdachte personen zijn gevangen genomen.

Laatste tijding. — *Toulon 25 junij.* Rome kapituleert.

Frankrijk. — *Parijs 24 junij.* De hoofdstad levert heden weinig nieuws op. De verdeeldheid onder de gematigde staatslieden blijft nog aanhouden. De socialisten hebben den moed nog niet verloren; in weerwil hunner mislukte pogingen, bereiden zij zich om hunne candidaten bij de verkiezingen van 8 julij aanstaande te doen zegevieren.

Door de policie is eene zeer aanzienlijke geldsom in beslag genomen, die door het provisioneel bewind in Baden alhier bij een bankier geplaatst was, met het doel om daarvoor wapens aan te koopen. Die som was uit de schatkist ontstolen, waarvan de insurrectie zich had meester gemaakt. De baron *von Schweizer*, minister-resident van den groothertog te Parijs, heeft die gelden officieel aan den heer *de Tocqueville* terug gevraagd.

De kolonel [illegible] is in de plaats van den heer *Pouillet* tot directeur van het conservatoire der kunsten en handwerken benoemd.

— Te Lyon worden nog gedurig militairen onverwacht vermoord; zoo wreekt zich daar de overwonnen partij!

De president der republiek heeft uit verscheidene steden adressen ontvangen, om hem geluk te wenschen met den uitslag van den opstand van den 13 junij. — Bij een besluit van 23 junij zijn in onderscheidene steden de nationale gardes ontbonden.

— Volgens berigten uit Bern is de heer *Ledru-Rollin* in Zwitserland. Nu in Zwitserland, dan weder te Londen, volgens sommigen nog in Parijs; — zou *Ledru-Rollin* onder die verscheidenheid van berigten zijn wezenlijk verblijf niet willen verbergen?

Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 25 *junij*. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Rubens*, L. Meijer, van Singapore, met verwhout; *Flora*, Eriiopbens, van Bahia (laatst van Cowes), en *Triton*, H. Rijetje, van Rio Janeiro, beide met koffij; *Navigator*, T. Ulleness, en *Julia Carolina*, Jacobsen, beide van Gothenburg; *Thetis*, W. Hopp, en *Frederik Gustaf Oscar*, Clausenbelde van Riga, alle vier met hout; *Ann Elisabeth*, Cuffberg, van Triest, met krenten; *Annechina*, van der Wijck, van Palermo, met olie, rozijnen enz.; *Progress*, Witteveen, van de kust van Afrika, met grondnoten en verscheidene dieren, voor de Zoölogie te Antwerpen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Ioven Elvira*, de Bastarecchia, naar Londen; *Diligentia*, H. Ruyl, naar Buenos-Ayres; *Del Carmen*, Espinosa, naar Santander; *Edwin*, Porter, naar Limerick, *Macasser*, de Ruyter, naar Singapore, en *Concordia*, Christophersen, naar Gothenburg, alle met ballast; *Diana*, Gress, naar Hull, met stukgoederen; *Oak*, Holdrudge, naar Hull; *Two Brothers*, Cook, en *Horracks*, Horracks, beide naar Londen, alle drie met tarwe; *Melia*, Gundersen, naar Stavanger, met stukgoederen; *Durango*, Parket, naar Newport; *Erstatningen*, Marthenaen, en *Experiment*, Almgren, beide op avontuur, alle drie met ballast; *la Bonne St. Anne*, Colbourdin, naar Havre; *Dos Amigos*, Arriandaga, naar Santander, en *Jonge Johanna*, de Vries, naar Newcastle, alle drie met stukgoederen.

Van Gent: *Orono*, Chase, naar Boston, *Triuwphaale*, M. de Menchaie, naar Liverpool, beide met ballast.

VEERE 26 junij. — Heden is hier binnen gekomen de schoener *Isabella Heron*, kapitein G. H. Dixon van Newcastle naar Middelburg gedestineerd.

Letternieuws.

Geschiedenis der Midden-Nederlandsche Dichtkunst,

door Prof. W. J. A. JONCKBLOET.

Sints eene reeks van jaren werd in Belgie en Duitschland, zoowel als in Noord-Nederland, de litteratuur der middeleeuwen met zorg en liefde beoefend; en de plant, gekoesterd en gekweekt, schoot op tot een boom, die weldra vruchten zou afwerpen. Teksten werden openbaar gemaakt, die eene rijke bron waren voor nieuwere spraakkunst — getuigen het *Brills* grammatische werken! — maar ook het overzicht van den voorraad die naauwelijks bekend was geweest werd gemakkelijker gemaakt en verruimd, terwijl de kritiek nieuwe gezichtspunten won ter beoordeelieg van die voortbrengselen onzer nationale oudheid.

Dit alles echter geschiedde binnen een engen kring van geleerden, zoo als de natuur der zaak dit meêbracht: bijeenzameling der stoffe, onderzoek, kritiek, polemiek, 't is het werk der voorbereiding waarin het groote beschaafde publiek luttel belang kan stellen. Dat publiek heeft echter recht op de uitkomsten van die studie: een dubbel recht, als het de pogingen tot onderzoek geschraagd heeft en bevorderd, en daardoor toonde zin te hebben voor de geschiedenis der voorvaderlijke ontwikkeling. Die zin bestaat, en de beste waarborg daarvoor vinden we in de ondersteuning die aan de *Vereeniging ter bevordering der oude Nederlandsche letterkunde* ten deel viel.

Die algemeene deelneming heeft den moed en den lust der arbeiders onderschraagd, hunnen ijver aangevuurd; en na jaren lange strenge studie kan men thans de letterkundige nalatenschap der vaderen overzien, terwijl de overtuiging is geworteld, dat de gedichten der middeleeuwen, zoo door vorm als door inhoud, behooren op het gebied der kunst.

De tijd is gekomen om die kennis, die overtuiging meer algemeen te verbreiden, en aan eene erkende behoefte te voldoen, door aan Vlaamsche en Hollandsche Nederlanders het tafereel voor te houden der gemeenschappelijke aesthetische ontwikkeling hunner vaderen, in de uitgave van eene *Geschiedenis der Midden-Nederlandsche Dichtkunst*.

Is de geschiedenis van letteren en beschaving eens volks onmisbaar ter waardering zijner staatkundige lotgevallen, hoeveel te meer prijs zullen wij dan niet stellen op de kennis der litterarische ontwikkeling van een deel van onzen voortijd, dat nog zoo schaarsch juist werd gekend of beoordeeld! Maar ook het gevoel van billijkheid en recht doet ons omzien naar de veder der historie, daar geene zaak meer door vooroordeel en onkunde werd bekampt en belasterd dan juist die letterkunde, die slechts verlangt gekend te worden om zich te zuiveren van de blaam die op haar rust.

Er bestaat behoefte aan eene geschiedenis onzer vroegste letterkunde, die ons op niet karige schaal leere welke des geestes-voortbrengselen waren waarin men zich sedert de 12de eeuw in het rijke en beschaafde Holland en Vlaanderen verlustigde; die den roemruchten adel idealen voorspiegelden, of voedsel schonken aan de leergierigheid der nijvere burgerij. — Er bestaat behoefte aan, want de werken die over onze letterkunde handelen, hoe verdienstelijk en uitstekend ook in andere opzichten, laten ons hier onbevredigd: het midden-Nederlandsch wordt daarin als inleiding in weinige bladen afgehandeld, om eerst bij den bloeitijd der 17de eeuw met voorliefde stil te staan. En niets is natuurlijker dan dat; want wie had voor eenige jaren met recht kunnen beweren dat ook de 13de eeuw voor onze letterkunde een gulden eeuw was?

Onze dagen zijn rijp voor eene geschiedenis onzer oudste letterkunde. Niet zoodanig eene, die met blinde vooringenomenheid ten hemel verheft al wat men had gering geschat, alleen omdat het oud is, of uit jacht naar paradoxen; maar onze kritische, onpartijdige voorstelling, die, zoo ze al de begrippen, den smaak, of de denkwijs van vroeger tijd bij haar oordeel in rekening brengt, toch de eeuwige wetten van het schoone, de eischen der kunst in het algemeen, niet over het hoofd ziet; die niet alleen aantoont dat en waarom eenig werk voor eeuwen opgang maakte, maar zich ook verpligt acht rekenschap te vragen van het oordeel van het voorgeslacht, op gronden die elke eeuw moet eerbiedigen.

Maar boven alles behoeft die geschiedenis eene populaire te zijn. Zal zij eene behoefte van het beschaafde publiek vervullen dan moet haar vorm voor geschikt zijn voor en welgevallig aan dat publiek. Geene onverwerkte bijeenbrenging van stof, geen schriften met omhaal van geleerdheid, geen polemiek gestoffeerd met eene zee van autoriteiten, geen werk van voorbereidend onderzoek of letterzifterij verlangd onze tijd. Klare vroeger bemachtigde historische stof, kalme beoordeeling, waarbij de vorm, de stijl, geheel het uiterlijke, evenzeer hoofdzaak is als de inhoud; waarvan het innerlijke gehalte van zelf in het oog springt, zonder het waarmerk te behoeven van noten en citaten, klatergoud dat vaak alleen dient om eigen armoede te verbergen; een onderhoudend leesboek voor den beschaafden stand, ziedaar wat bij den tegenwoordigen stand van zaken mag geëischt worden.

Aan die voorwaarden heeft Prof. *Jonckbloet* trachten te voldoen. Een werk uit zoodanige beginselen voortgesproken, en in het licht gegeven door iemand, wiens vroegere arbeid op het gebied der midden Nederlandsche letterkunde waarborgen oplevert voor zijne bevoegdheid, — zulk een werk behoeft, vertrouwen wij, geene aanprijzing, noch in Holland, noch in Vlaanderen.

Het werk zal bestaan uit twee deelen, elk van ongeveer 20 à 25 vellen druks in groot 8vo. Elk vel druks zal den Inteekenaren à 15 cents berekend worden, en de betaling geschieden bij de uitgave van ieder deel. De inteekening staat open tot 1 September.

Advertentien.

Getrouwd: ABm. BROMBACHER
en
MIDDELBURG M. GRANDIA.
den 27 Junij 1849.

Deze is dienende tot bijzondere zoo wel als algemeene kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER*, H. A. JANSSEN, Echtgenoot van
AARDENBURG M. E. VAN DEN BROECKE.
den 23 Junij 1849.

Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene *DOCHTER*, J. J. TERMIJN, geliefde Echtgenoot van
MIDDELBURG W. G. VAN SWERS,
den 26 Junij 1849. *Onderwijzer.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGING.

Al de genen, zoo bekende als onbekende Schuldeischers, welke iets te vorderen hebben van de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde, Nalatenschap van JOHANNES DE MUNTER, en van zijne vóór hem overledene Huisvrouw PETRONELLA CHRISTINA VAN SOELEN, worden bij deze opgeroepen om te verschijnen op Dingsdag den 17 Julij 1849, des middags ten één ure, in het *Nederlandsch Logement* in de Abdij alhier, ten einde aan te hooren de rekening en verantwoording in gemelde Nalatenschap, en, bijaldien geen verzet plaats heeft, hunne vorderingen, voor zoo verre het bedrag dier Nalatenschap toereikende zijn zal, te ontvangen.

Middelburg, 27 Junij 1849. HUBERTUS REKKER,
Procureur.

De Notaris *D. Uyttenhooven* zal, op Maandag den 2 Julij 1849, des namiddags ten 3 ure, in het Koffijhuis *de Oude Vriendschap*, op de groote Markt te VLISSINGEN, presenteren te verkoopen, een hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen op de Dokkaai te Vlissingen, Wijk L. No. 109; Kadastraal bekend Sectie D. No. 22, thans bewoond door den Wel-Ed. Gestr. Heer *F. W. Wissel*.

Zaturdag den 30 dezer voor een ieder te zien, op vertoon van een Toegang-kaartje, ten Kantore van genoemden Notaris te verkrijgen.

PUBLIEKE VERKOOPING binnen Middelburg, in de Langevijle, Wijk K. No. 209, op Woensdag den 4 Julij 1849, de voormiddags om 10 ure, ten overstaan van den Notaris *A. Stuart Makkers* en getuigen, van zindelijke MEUBELEN, waaronder een Kabinet, Bureau, eene Glazen- en Kleerkas; mitsgaders eene partij nieuwe ZEEFTEN, SCHOPPEN, WANNEN, BORSTELWERK, DWEILEN aan de Rol; PORCELEIN, VROUWE KLEEDEREN en hetgeen verder zal worden gepresenteerd. — Daags vóór de Verkooping, van des namiddags 1 tot 6 ure, voor een ieder te zien.

Men zal op Dingsdag den 10 Julij 1849, des namiddags ten zes ure, in het Logement *de Kampveersche Toren*, te VEERE, ten overstaan van den Notaris *W. M. Snijder* en getuigen, in het openbaar en aan den meestbiedende te koop aanbieden, de navolgende **HUIZEN** en **ERVEN** binnen de Stad Veere:

1. Een HUIS en ERVE, zijnde eene HOEFSMEDERIJ en SLOTEMAKERS-WINKEL, op de Markt of Breestraat, Wijk C. No. 17, Sectie A. No. 118; Grondlasten over 1849 *f* 5,38.
2. Een PAKHUIS op de Markt of Breestraat, Wijk C. No. 22, Sectie A. No. 110; Grondlasten *f* 2,09.
3. Een HUIS en ERVE in de Wagenaarstraat, Wijk B. No. 10, Sectie A. No. 467; Grondlasten *f* 2,62.
4. Een HUIS en ERVE, zijnde eene HERBERG en LOGEMENT, van ouds bekend als *De Roode Leeuw*, onder de Gaanderij van den *Kampveerschen Toren*, Wijk C. No. 91, Sectie A. No. 503; waarin sedert jaren met gunstig gevolg bovengemelde bedrijven zijn en nog worden uitgeoefend. Betrekkelijk het verlaten van het Biljard en andere Goederen aan den Kooper, daartoe is de Verkooper genegen. Grondlasten over 1849 *f* 8,32.

Nadere informatien zijn acht dagen te voren ten Kantore van gemelden Notaris te verkrijgen, en dezelve Huizen en Erven op den dag van Verkoop te zien.

Wordt terstond gevraagd een bekwame SLAGTERSKNECHT, van de Israëlitische Godsdienst; adres bij de Uitgevers dezer Courant.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld, een werk, getiteld:

DE GOD DES HEMELS EN DE BERGEN DER AARDE,

DOOR

Ds. **J. P. HASEBROEK,**

in twee Deelen.

Prijs: in karton f 6,50, ingenaaid f 6.

Ds. MESSINGA zegt in de *Boekzaal*, December 1848, onder meer, deswegens het volgende:

» Dit werk vervult eenen wensch die eens bij ons opkwam onder het hooren der heerlijke preek van *van Oosterzee* over Psalm CXXI. Eene wetenschappelijke, aesthetische, godsdienstige en stichtende beschouwing der in de heilige geschiedenis voorkomende bergen. Indien iemand onder de tegenwoordige dienaren des woords de geschiktheid bezat, was het *Hasebroek*. Er wordt niet alleen zin voor Bijbelsche poësij en aesthetiek, maar ook eigen poëtische gave toe gevorderd. En dat hij die geschiktheid bezat en gebruiken wilde, heeft hij hier bewezen.

Niet ligt zal iemand het zonder genot uit de handen leggen. De lezer wordt hier achtereenvolgend rondgevoerd over het Paradijs-gebergte, Ararat, Moria, Sinaï, Sion en Karmel, in een stijl als wij dien van *Hasebroek* kennen, met eene levendige verbeelding, een rijkdom van Bijbelkennis, heiligen zin, gemoedelijkheid, dikwerf zalving. Aan de plaatsbeschrijving van iederen berg schakelt hij telkens vast de gebeurtenissen, waarvan zij het tooneel waren, de herinneringen, die zij opwekken, en, gaarne vergezelt men hem, als hij, van elken bergtop als een nieuw rustpunt der gedachten afdalend, zijne verbeelding en zijn Godsdienstig gevoel laat weiden in de geheimen der heilige openbaringen, in levens- en gemoeds-geschiedenis der Bijbelsche vromen, in leer en geest van O. en N. V.

Bij de plaatsbeschrijvingen heeft *Hasebroek* een vlijtig gebruik gemaakt van de beste nieuwere reizigers en landbeschrijvers van Palestina, *Leon*, *Laborde*, *Poujoulat*, *Lamartine*, *Chateaubriand*, *Robinson*, *Keith*, van welke hij menigen schoonen brok mededeelt, zoowel als van *Klopstock*, *Bilderdijk*, *da Costa*, *Beets* en anderen."

Bij den Boekhandelaar J. J. TIJL, te *Zwolle*, is van de Pers gekomen:

VERHANDELING OVER DEN OVERIJSSELSCHEN

VEE-STAPEL,

in verband beschouwd met de hulpmiddelen tot deszelfs verbeteringen en behoud, door

J. JENNES,

Rijks-Vee-Arts der 1ste klasse te Zwolle.

Uitgesproken in de Vergadering der Overijsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van Provinciale welvaart, van den 2 Maart 1849, en uitgegeven door dezelfde Vereeniging. — Prijs 75 cents.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.